

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgönycím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP,

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

BELKÖZÖN ÉS VIDÉKEN

Egyes évre ... 1080 Lej,
Fél évre ... 540 Lej,
Negyed évre ... 270 Lej,
Havonta ... 90 Lej

Árdrdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Félre a titkolózással!

A kormány — a kiadott Kommunikék szerint — erélyes vizsgálatot indított a diákzavargások előidézőinek kiderítésére. Meg akarják állapítani, hogy kik azok a titkozatoság homályában meghúzódó politikusok, akik a jóhiszemű, könnyen irányítható és temperamentumos diáktömegeket a tüntetések, rombolások, erőszakoskodások útjára vezették. Minden józanul gondolkozó, elfogulatlan ember tisztában van azzal, hogy a szomorú és valamennyiönkre káros hatású kongresszusi eseményekért nem az öntudatlan és félrevezetett diákság felelős, hanem ezek a háttérben bujkáló uszítók, a galád és gonosz szándéku bábjátékosok, akik szörnyű céljaik érdekében rángatják dróton Románia ifjúságát. Ezeket a politikai kóklereket kell a kulisszák mögül előhozni a közvélemény ítélőszéke elé! Ezt követelik a súlyosan megkárosított polgárok, ezt sürgeti a világsajtó és ezt kívánja Románia meghurcolt tekintélye, amelyek helyreállítása most a legfontosabb államérdek.

A kormány megindította a vizsgálatot, a mely hír szerint, máris szenzációs eredményei járt. Sikertelen ugyanis hiteltérdemlő adatok alapján megállapítani, hogy a diákság felbujtásában néhány nagyhirű politikusnak is része van és a zavargások felidézésének ódiuma azonban állig begombolkoznak, sőt beavatottak úgy tudják, hogy a kormány nem is szándékozik a nyilvánossággal közölni azoknak a neveit, akiket a vizsgálat most leleplezett. Nem hiszük ugyan, hogy a kormány erre a ballépésre határozná magát, de még így, kombináció formájában is megdöbent mindannyunkat az a gondolat, hogy a tulajdonképeni bűnösök ezuttal ismét kimenekülnek az igazságszolgáltatás sújtó keze alól.

Nem, ezeknek az uraknak a nevei nem kerülhetnek a politikai diszkréció sülyesztőjébe. Ezek az urak súlyos bűncselekményt követtek el a román ifjúság lelke, a polgárok testi épsége, a magántulajdon szentsége, egy vallásfelekezeti kegyeletos érzései és főleg az ország presztízse ellen. Az ilyen bűncselekményekért pedig börtönt, súlyos börtönt ír elő a törvény, amelyet igazságosan és pártatlanul kell alkalmazni mindenkire, aki a közrendet megbontja, vagy csak megkísérli annak megbontását. A nagyváradi, kolozsvári, bánffyuhnyadi, iasi-i borzalmak értelmi szerzőinek súlyosan bűnhődniök kell. A kormánynak ebben az esetben nem szabad gyengeséget, habozást mutatnia, de különösen nem szabad a politika rejtegető szövevényébe takargatnia ezt a bírői megtorlás után kiáltozó bűncselekményt. Legyenek a felbujtók bármily tekintélyes politikusok is, neveiket oda kell szögezni a világ szégyenpadjára, ki kell rángatni őket a felelőtlenség alattomos, de kényelmes rókalvukaiból és egyszersmindenkorra megtisztítani tőlük Románia közéletét, amelyet a gyűlölködés veszedelmes bacillusaitval fertőztek meg. Ha a kormány most erélyes, operatív módon el nem távolítja ezeket a kártékony elemeket az ország testéből, gyógyíthatatlanná válik a betegség, amely a legnemesebb szervet, az ifjúságot támadta meg s amely az ország hírnevét, hitelét teszi sorvasztó munkájával tönkre.

Közbotrányá fajú az adóbehajtás Aradon.

Szünet nélkül peregnék a dobok az aradi üzletek előtt. — A túlhajtott adóbehajtás aláassa az ország külföldi hitelét. — Az aradi kereskedelmi képviselők erőteljes akcióba fognak a pergő dobok ellen.

(Arad, december 16.) Az adóbehajtási vexaturáknak fokozottabb mértékben való felújulása, amely abban nyilvánul meg, hogy most már naponta perdülnek meg a végrehajtók dobjai az aradi üzletajtók, sőt újabban már ügyvédi irodák előtt is, mély elkeseredést váltott ki az egész városban, mert most már kétségtelenné vált, hogy a pénzügyi hatóságok nem hajlandók semmiféle kiméltre és emberies bánásmódra. A legutóbbi események megmozdulásra bírták az aradi Kereskedelmi Testületet is, amelynek elnöke, Domán Sándor a következőket mondotta munkatársainak:

— A Kereskedelmi Testület legközelebbi ülésén a legerélyesebb formában fog tiltakozni az egyre fokozódó adóbehajtási kilöngések ellen és ha látja, hogy itt helyben nem tudja megszüntetni azokat, a minisztériumtól fog kérni sürgős és gyors orvoslást. A Kereskedelmi Testületnek különben az a célja, hogy elérje az 1927-es adókievetés revízióját a minisztériumnál, mert ez a kivétel magas volt és nem felelt meg a kereskedők teherbíró képességének. Erre figyelmeztettük is annak idején az illetékes köröket, de hiába és most láthatók a szomorú következmények. Én nem hiszem ugyanis, hogy van egyáltalán olyan aradi kereskedő, aki, ha fizetni tud, a dobost üzlete elé engedi. Az aradi kereskedelmi és iparkamara utám az összes kamarákat és társalgásokat fel fogjuk kérni, hogy tegyék magukéva ügyünket. Kérni fogjuk azt is, hogy összes ilyen természetű sérelmeinket magasrangú hivatalnokok vizsgálják felül és az 1928. évről az adót e vizsgálatok eredményének alapján vessék ki. Beszélhetnék még sokat a városi taxákról is, amelyek szintén nagyon súlyosan érintették az aradi kereskedővilágot, de erről majd inkább a legközelebb.

Nagyon érdekes nyilatkozatot kaptunk egy nagy aradi pénzintézet vezérigazgatójától, aki egészen új szempontokból világította meg a történeteket és a következőket mondotta:

— Azoknak a pergő doboknak hangja, amelyeket az aradi pénzügyigazgatóság a boltajtók előtt megszólaltat, kóhallatszik a külföldre és bizony többet árt az ország hitelének, mint amennyit 30 jól fizetett kereskedelmi attasé jóvá tehet. Minderről vannak adóhátralekösök és bizonyára másutt is vannak érdemeket szerezni akaró, túlbuzgó hivatalnokok, de az ország magasabb érdekeit védő józanság, akár fent, akár lent, megáll annál a határnál, amikor a közbotrány kezdődik. Mert ismerni kell a hírek terjedésének technikáját. Amikor a pénzügyigazgatóság két bolt és három ügyvédi iroda ajtajában dobokat perget és ennek zajára ötven ember összeszedődül, a külföldön már természetesen azt fogják hírül hozni, hogy itt katasztrófális gazdasági válságok vannak, az üzleteket százával árverezik és az intellektuális éhen halnak. Természetes, hogy ilyen hírek hallatára a külföldi gyárosok, általában a külföldi tőke, nem siet az üzleteket fejleszteni Romániával és az is bizonyos, hogy az a külföldi kölcsön, amelyre a stabilizáció szempontjából szükség van, nem érik hamarabb meg. Tehát épen az

ország közhitele szempontjából is le kellene inteni az ily túlbuzgóságokat, amelyek annál kevésbé érnek célt, mert az olyan kereskedő, akinek hitelét a kincstár ilyen dobpergésekkel segíti tönkretenni, hamar elvész mint adóalany is a kincstár részére, pedig egy kevés okos kimélttel esetleg még évtizedekig lenne gyarapítója az állami jövedelmeknek.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara részéről pedig a kérdéssel kapcsolatban a következő információt kaptuk:

— A kamara már több ízben interveniált az itteni pénzügyigazgatóságnál egyes konkrét esetek kapcsán az adóbehajtások mérséklése ügyében és ahol méltányossági okok forogtak fent, ott az intervenció sikeres is járt. Hogy általánosságban is megszűnjenek az adóbehajtási vexaturák, arra vonatkozólag nemcsak mi, hanem az ország összes kamarái több ízben intéztek feliratot a minisztériumhoz. A legsérlemesebb ügy, az adótulfizetések visszatérítése, illetve az ideit adóba való betudása ügyében, Pacuraru Brutus főtitkár épen jelenleg Bucurestiben tartózkodik és nemlétét, hogy akciója sikerrel fog járnai. Ekkor aztán figyelembe fogják venni az adótulfizetéseket és beszámítják az adóba, nem úgy, mint most, hogy nemcsak a túlfizetést hanem az azt előidéző jogerős törlesztést sem veszik figyelembe, hanem a régi összegű adót hajtják be tülzavassal.

A könyörtelen adóbehajtás egyik legjellemzőbb esete történt meg egyébként ma is Aradon. A délelőtti órákban, amikor a törvényszék melletti Luther-uccában élénk a forgalom, a pénzügyigazgatóság közgei megjelentek dr. Miclosi Emil ismert aradi ügyvéd irodájában, hogy árverést tartsanak. Miclosi dr. hiába tiltakozott az adóbehajtás méltánytalan, eljárása ellen és hiába hivatkozott arra, hogy adójának nagyobb részét már kifizette, a pénzügyigazgatóság közgei csak akkor voltak hajlandók abba hagyni a dobolást, amikor Miclosi dr. — hogy a további kínos és kellemetlen percektől megszabaduljon — kiegyenlítette hátralékos adótartozását, ami különben kétséges és úgy lehet, jogtalan kivételesen alapult. Ez és az ehhez hasonló eljárások aztán felette elkeserítették az adózóközönséget s teljesen érthető az a kétségbeesett jajkiáltás, amellyel Arad közönsége az adók túlzott behajtása ellen tiltakozik. Minden panasz Nicolescu pénzügyigazgatót vádolja az adók könyörtelen behajtásával, munkatársunk ma felkereste az adminisztrátort, aki az adók behajtásáról és az adózók panaszáról a következőket mondotta:

— Mindenki engem vádol, engem szid, amiért meg kell fizetnie az adóját. De azt senki sem tekinti, hogy én tulajdonképen csak a törvények és a naponta érkező és adóbehajtásokat sürgető miniszteri rendeletek alapján járok el. Elismerem, hogy az elmúlt esztendőben sokkal könnyebb volt Aradon az adózók helyzete. De a pénzügyminisztérium épen ezért delegált engem az aradi pénzügyigazgatóság élére, hogy rendet teremtsék. Én pedig most nem teszek mást — ismétlem — csak végrehajtom a kapott parancsokat és utasítá-

sokat. Hogy közegeim naponta árverelnek? Arról igazán csak az adózó tehet, akinek elég ideje volt eddig arra, hogy adóját befizesse. En szigorú utasítást kaptam, hogy legkésőbb december 20-ig minden hátralékos adótartozás befolyjon. Halasztást nem adhatok senkinek. Adóját mindenkinek meg kell fizetnie s ha mint ember be is látom, hogy ez bizony ma nem kis nehézségekbe ütközik, mint pénzügyigazgató szigorúan a kapott rendeletek értelmében kell eljárnom.

Aradi inaros tragédiája.

Vigyáztalansága a halálát okozta.

(Arad, december 16.) Megrendítő halálos szerencsétlenség történt tegnap Ujmiklakán. A szerencsétlenség áldozata Erk Gyula aradi pékmes-ter, aki rövid szenvedés után meghalt. Erk Gyula a villamos sínek közelében tartózkodott és nem vette észre a közeledő hegyaljai villamost. Közvetlenül egyik megálló előtt aztán megtörtént a szerencsétlenség. A villamos lépcsője elütötte a hatvankét éves embert, aki eszméletlenül terült el a földön. Kocsin az aradi kórházba szállították, ahol az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az ütés következtében halálos belső sérüléseket szenvedett. Erk Gyula anélkül, hogy egy pillanatra is visszanyerte volna eszméletét, kiszenvedett. Az ügyészség elrendelte, hogy az aradi rendőrség indítsa meg a vizsgálatot, hogy a halálos szerencsétlenségért kit terhel a felelősség. Az eddigi nyomozás szerint senki sem vonható felelősségre a tragédia miatt, mert azt az áldozat gondatlansága okozta.

Tízmillió államsegélyt kapnak a zsidó egyházak.

A magyar egyházak küldöttsége Bucurestiben.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A kamara ötödik szekciójában tegnap a költségvetési bizottság ülést tartott, amelynél Fildermann szenátor javaslatot terjesztett be a kultuszminiszterium költségvetésének bizottsági tárgyalása során, hogy abba vegyék be a zsidó egyházak államsegélyét is. Tudvalevő, hogy a zsidó egyházak még nem részesültek államsegélyben, mindössze évi 400.000 lej anyagi támogatást kaptak. Fildermann reámutatott arra, hogy 1923. óta amidőn az alkotmányt megszavazták, az államsegély az alkotmány értelmében is jár a zsidó egyházaknak. Kérte, hogy évi husz millió lejt szavazzanak meg erre a célra. Bratianu Vintila miniszterelnök azonnal válaszolt és kijelentette, hogy elfogadja Fildermann érvelését, de azt javasolja, hogy egyelőre tíz millió lejt adjanak a költségvetésen kívül. Fildermann ezt kifogásolta s az államsegélyt a költségvetés keretén belül igényelte. Lupu dr. és Virgil Madgearu támogatták Fildermann kérését. Bratianu Vintila végül is belement abba, hogy a költségvetésbe felvegyenek tíz millió lejt a zsidó egyházak részére. Mikor Lapedatu kultuszminiszter Clujról (Kolozsvárról) hazatért, a miniszterelnök utasítást fogja ebben az irányban a szükséges intézkedések megtételére.

Tegnap a fővárosba érkezett a református, katolikus, unitárius és magyar evangélikus egyházak küldöttsége, amelyek mindegyike azonos szövegű memorandumot hozott a kormány tagjai részére, amelyben az államsegélyt követelik. A memorandum röviden vizsgálja az államsegély történetét, jogi bázisával együtt és rámutat arra, hogy a kisebbségi felekezeti iskolák legnagyobb része teljesen az anyagi válság szélén áll. Az emlékiratok azzal végződnek, hogy az egyházak felszólítják a kormányt, hogy a szubvenciót, amely jogos, rövid időn belül adják meg.

A memorandumokban pontról-pontra ki van számítva, hogy az egyes egyházaknak különböző célokra mennyi segítségre van szükségük. A végösszeg mindent minimálisan számítva, százmillió lej. A küldöttségek, amelyeket Gvárfő Fiemér dr. szenátor, Balogh Elek dr., Paál Árpád dr. és Willer József dr. képviselők vezetnek, először a miniszterelnököt keresik fel, azután a kormány többi tagjait.

Terhelő adatok Arad volt prefektusa ellen.

Butoiu vezérfelügyelő folytatja a vizsgálatot Boneu volt prefektus ügyében. — A vezérfelügyelő nyilatkozata.

(Arad, december 16.) Ma ismét Aradra érkezett Butoiu belügyi vezérfelügyelő, hogy folytassa a múlt hét folyamán megkezdett vizsgálatot Boneu Vazul volt megyei prefektus ügyében. A vezérfelügyelő megérkezése után azonnal a prefekturára ment, ahol érintkezésbe lépett Georgescu János prefektussal, majd pedig megkezdte a Boneu Vazul volt prefektus működését ismertető akták át tanulmányozását, amely déli két óráig tartott. A vezérfelügyelő délután is folytatta munkáját, a melynek folyamán nemcsak több, a volt prefektus ellen felmerült vád ügyét vizsgálta felül, hanem a volt prefektus szabadságának és fizetésének kérdésében is bevezeti a vizsgálatot. A mai munká-

lata befejezése után sikerült beszélnünk a vezérfelügyelővel, aki azonban igen szűkszavúan a következőket válaszolta csupán az érdeklődésekre:

— A vizsgálat még folyamatban van és így még tiszta képet sem tudtam magamnak alkotni a dolgokról. Majd a befejezése idején fogok nyilatkozni — amennyiben ez egyáltalán lehetséges lesz.

— Talált már valami érdemleges adatot vezérfelügyelő ur az eddigi vizsgálata alatt?

— Találtam egyes dolgokat — volt a rövid válasz — azonban természetesen egyelőre ezekről sem nyilatkozhatom. Egyes szabálytalanságokat találtam már, mondom, azonban ez minden amit jelen pillanatban a nyilvánossággal közölhetek.

Véget ér az aradi török házasság.

A mohamedán hitre tért aradi fakereskedő második házasságának megsemmisítését kéri a turnu-severini törvényszéktől.

(Arad, december 16.) Scholtz Alajos aradi fakereskedő regényes kettős házassága már évek óta érdekes témája nemcsak az aradi, de az erdélyi társaságoknak is. Különösen azonban akkor keltett szenzációt ez a nem mindennapi érdekességű frigy, amikor a törvények szigorú paragrafusai következtében — bűnügy lett belőle és Scholtz Alajos ifju feleségével, Stolz Babával az aradi ügyészségi fogház egyik komor cellájában tett szemrehányást Allahnak, amiért cserben hagyta hozzá menekült báránykát. Mint tudott dolog ugyanis, Scholtz Alajos, — nem tudván elválni első feleségétől, — hogy azonban másodszor is magnósiülhessen, mohamedán hitre tért át és új hitében a Mehmed Nadi nevet vette fel. Ez a remek ötlettel megoldott probléma azonban legfeljebb, ha csak a romantizmus híveinek tetszett, mert az aradi ügyészség másként vélekedtek Scholtz-Nadi romedő elhatározása felől és bizony a bigámia büntetté- nek minden súlyos következményeit rázudították a szerencsétlen, nagyon szerelmes fakereskedő és második neje fejére, akik csak nagyobb összegű óvadék ellenében nyerték vissza szabadságukat. Az eljárást azonban tovább folytatták ellenük.

De nem azért bölcs Allah, hogy az ő szeretett Nadi Mehmedjét a szomszédba crossze egy újabb ötletért. Scholtz Alajos alias Nadi, az elmúlt napokban keresettel fordult a turnu-severini törvényszékhez, amelyben a törvény-

szék kerületébe tartozó Ada-Kaleh szigetén kötött második, mohamedán házasságának — alaki hibák miatt — felbontását kéri. Még nem lehet tudni, vajon a turnu-severini törvényszék milyen álláspontot foglal ebben a mind újabb szenzációkkal bővelkedő házassági ügyben, s vajon eléggé alaposnak találja-e az előterjesztett okokat Hymen rózsálcainak leoldására, mindenesetre azonban az kétségtelen, hogy Scholtznak ez az újabb ötlete érdekességében és ügyességében semmi-vel sem marad az első mögött, mert hiszen világos az elképzelés: ha a törvényszék felbontja ezt a megtámadott házasságot, összeomlik a bigámia vádja, amely különben is magában foglalja a jóhiszeműség minden látszólagos körülményeit, s akkor Scholtzék megmenekedtek az áttérés és az adakalehi házasság súlyos következményeitől — a fegyháztól. De viszont ma még lehetséges az is, hogy ha a turnu-severini törvényszék fel is bontja a második házasságot, az aradi törvényszék méltányolni fogja-e ezt az érdekes fordulatot és megszünteti-e a folyamatba tett eljárást. Munkatársunk egyébként az ügyben érdeklődött az ügy réterensénél, Mandru ügyészről aki kijelentette, hogy a turnu-severini törvényszékhez benyújtott kereset felől még mit sem tud, de a házasságkötés bűnügyi részének elbírálása mindenesetre függni fog a turnu-severini törvényszék döntésétől is.

A visszarabolt gyermek.

Érdekes fordulat a Bleichroeder-féle gyermekrablási ügyben.

(Az Aradi Közlöny kölni tudósítójának távirata). Váratlan, szenzációs fordulat állott be a Bleichroeder-Herschel-féle gyermekrablási ügyben. A múlt héten történt, mint akkor meg is írtuk, hogy a dúsgazdag Herschel felesége, ki Bleichroeder-lány és sógora, Edgar von Bleichroeder megszóktették Herschelék kisgyermekét. Herschel nyomban feljelentést tett a rendőrségen és Edgar Bleichroedert azonnal le is tartóztatták. Az anyának azonban sikerült a gyermekkel Franciaországba szöknie Drezdából. Herschel nem bízta rendőrségre gyermekének visszaszerzését. Egy detektív kíséretében a múlt héten maga is titokban kiutazott Párisba.

Két napon át állandóan nyomában volt feleségének, anélkül, hogy az csak valamit is sejtett volna. Amikor aztán a francia lapok is megírták, hogy a drezdai rendőrség letartóztatta Edgar Bleichroedert, Herschelné nagyon megijedt, hogy bátyja a rendőrség kezén van és hogy a vizsgálóbíró öllene is elfogató parancsot adott ki. Elhatározta tehát, hogy a három éves kisfiút nevelőnőjével együtt visszaküldi Németországba. Elhatározásáról Her-

schel is tudomást szerzett. Másnap délben az asszony autóba ült a kisgyermekkel és a nevelőnővel együtt megindult az Északi pályaudvar felé. Egy másik autóban nyomon követte férje és a detektív. Az asszony, a gyermek és a nevelőnő leszálltak a pályaudvarnál, egyenesen a jegypénztárhoz mentek.

— Kérek egy gyermekjegyet és egy felnőttjegyet Kölnig — mondotta Herschelné, a ki, miután megváltotta a jegyet, felültette a gyermeket és a nevelőnőt a vonatba.

— Kérek két jegyet Kölnig — mondotta Herschel — és ő is beszállt a vonatba. A beszállásnál az asszony, aki épen bucsuzott a gyermekétől és utasításokat adott a nevelőnőnek, észrevette férjét, elsápadt, elfordult, nem szólt semmit és elhagyta a pályaudvart. Herschel és a detektív egészen a német határig a szomszéd fülkében tartózkodtak. Amint azonban a vonat német területre ért, bementek a gyermek és a nevelőnő kupéjába, erőlyesen felszólították a leányt, hogy adja át a gyermeket. Ez meg is történt.

A drezdai vizsgálóbíró egyébként értesítette Herschelnét, hogy salvus conductust fog neki adni. Így azután valószínű, hogy az asszony rövidesen visszamegy Németországba és szabadlábban védekezik a gyermekrablás vádja ellen.

„GAGEL“ „GAGEL“ „GAGEL“
KEKSZ KEKSZ KEKSZ
izletes! tápláló! olcsó!

Kormányválság a zavargások miatt.

Ellentétek Lapedatu és Bratianu Vintila között. — Angol interpelláció a romániai diákzavargásokról. — Az amerikai parlament is foglalkozott a rombolásokkal. — Kik a zavargások igazi bűnösei. — Katonai fedezet mellett utazhatnak a diákok. — Keller kapitány ötvenezer dollár kártérítést követel.

(Arad, december 16.) Az erdélyi diákzavargások ügye mind jobban foglalkoztatja a külföldi közvéleményt is, a lapok oldalas cikkeiben számolnak be a zavargásokról és azoknak következményeiről, az angol és amerikai parlamentek erélyesen tiltakoznak a történetek ellen és mindjobban kiviláglik, hogy milyen sokat ártottak ezek az események Romániának a külföldön. Ugyancsak a zavargások következményének lehet beludni azt a román kereskedelemnek és iparnak mérhetetlen kárt okozó tény, hogy a külföldi cégek megtagadnak minden hitelt és a már megadott hiteleket is visszavonják. A külföld bizalma erősen megrendült az ország iránt és ezt a bizalmat csak úgy lehet majd részben visszanyerni, ha a bűnösek kéréshetetlen megbüntetésével igyekeznek dokumentálni, hogy a felelős tényezők minden erővel gátat akarnak vetni mindenemű rombolásnak és zavargásnak. Mindenesetre különösen hat az a mai bucuresti-i távirat, amely szerint a diákzavargások ügyében folytatott vizsgálat új irányba terelődött. A hatóságok állig begömbölyöznek és a nyomozásról csak szürke kommunikét adnak ki. A befutottak azonban tudni vélik, hogy a vizsgálat súlyos természetű leleplezésekkel fog végződni, ha ugyan a kormány elhatározza magát a nevek nyilvánosságra hozatalára. Azt mondják, hogy a zavargások előidézésében nagytekintélyű politikusok is részesek, illetve viselik a felelősséget.

Katonák őrzik a karácsonyi szünetre utazó diákokat.

A közoktatásügyi minisztérium tudvalevőleg rendeletet adott ki, hogy a karácsonyi szünetet egy héttel hamarabb adják ki. A rendelet szerint a karácsonyi szabadságok így lesznek: kedden, december 20-án este a fiú és női tanítóképezdek növendékei utaznak szabadságra, szerdán, 21-én azon középiskolai tanulók, ahol internátusok vannak, csütörtökön, 22-én az összes többi középiskolák, pénteken, 23-án az elemiiskolák tanulói. A rendelet szerint a karácsonyi szünet alatt egyetlen diákot sem engednek be az egyetemre és az otthonokba. Miután a diákszövetségek helviségeit és a menzákat is bezárják, a diákok kénytelenek lesznek hazautazni. Nehogy azonban hazautazásuk alkalmával megismétiődjenek a tüntetések, a diákokat külön vasuti kocsikba helyezik el, amelyeket katonai örök fognak kísélni. A katonai őrzőparancsnokai azt az utasítást kapták, hogy a legkisebb zavarok idején a legerélyesebb módon lépjenek közbe. A nagyváradi és kolozsvári zavargásokban résztvevő diákok ügyében — hír szerint — december 20-ika és 22-ike között tartják meg a tárgyalást Bucurestiben. A kamara folyosóján tegnap azt beszéltek, hogy a hadbírák fenyegető leveleket kaptak, amelyekben halállal fenyegették meg őket, ha nem noznak felmentő ítéleteket.

Ötvenezer dollárt követel az inzultált amerikai kapitány.

A Lupta mai számában azt írja, hogy egy külföldről most visszaérkezett előkelő szenátor szerint a külföld bizalma ismét megrendült és az árúhitelezéseket táviratilag mondották fel. Egyben közölték a külföldi cégek, hogy a megrendeléseket nem teljesítik. Ugyancsak a Lupta közli, hogy az amerikai és angol követek mégis átnyújtották a kormánynak tiltakozó jegyzéket, amelyben főleg az állampolgáraikat ért károk megtérítésével foglalkoznak. Ezzel szemben a kormány újabb hivatalos kommunikét ad ki, amelyben megcáfolja az

állítólagos demarsot és leszögezi, hogy csupán az amerikai követség barátságos intervenciója történt Keller kapitány kártalanítása ügyében és miután ez megtörténik, megelégedéssel találkoztak azok az intézkedések, amelyeket ennek érdekében megtettek. Keller kapitány különben 50.000 dollárt, szóval nyolcmillió lej kártérítést követel az államtól, míg Fleischer Sándor nagyváradi újságíró, akit szintén súlyosan inzultáltak, egy millió lej kártérítést követel, azon a címen, hogy súlyos belső sérüléseket szenvedett és orvosai jelentése szerint külföldi fürdőknél kell kezeltenie magát. A tüntetések egyik kínos epizódusa játszódott le tegnap Nagyváradon, ahol Cható Jenő vendéglős felszólította Kereszturi-Oltcanu Sándor író, aki állítólag szintén résztvevő a tüntetésekben, fizesse meg 50.000 lejes tartozását. Az író ingerült hangon molesztálásnak minősítette a felszólítást, mire Cható egy bérkocsis kezéből kiragadta az ostort és súlyosan inzultálta Kereszturit.

Arad megyei részvétirat az oradeai hitközséghez.

Az oradeamarei (nagyváradi) hitközséghez ma érkezett meg az arad megyei Kisjenő község zsidó hitközségének átirata, amely a

Az angol és amerikai parlament a diákzavargásokról.

A londoni jelentések szerint az angol alsóház mai ülésén a nagyváradi tüntetések ügyében interpelláció hangzott el az angol képviselőházban és főleg Keller kapitány állapota iránt érdeklődtek. Locker külügyi államtitkár ismertette a hivatalos román jelentéseket, majd kijelentette, hogy az Unió bucuresti-i követe már lépést tett a román kormánynál az ügyben. Az incidenst a bucuresti-i angol követ is behatóan vizsgálja meg és ezért javasolta, hogy várják meg a további jelentéseket a vizsgálat eredményéről.

A newyorki jelentések arról számolnak be, hogy az amerikai parlamentben is felszólaltak a nagyváradi események miatt. A kongresszus tegnapi ülésén Laguardia Newyork egyik képviselője javaslatot tett, hogy a kormány formálisan tiltakozzék az erdélyi zsidóellenes zavargások imatt és tiltakozását juttassa el a román kormánynak, amelyet hívjon fel a ki- sebbségek fokozott védelmére.

Nagy feltűnést keltett a Dimineata legutóbbi számában megjelent cikk, amelyet Branisteanu, a lap genfi munkatársa írt. A cikkben Branisteanu közli, hogy azok a kormányok, melyek Románia jóbarátai, a szó szoros értelmében véve konsternálva vannak. Az ország legnagyobb ellenségei sem tehettek rosszabbat az országnak, mint a nagyváradi és kolozsvári események előidézését. A kormány magyarázatai nem nyugtatták meg még az ország barátjait sem. Franciaország már Ferdinánd király és Bratianu Ionel halála miatt aggodalmaskodott a belpolitikai helyzet tekintetében és a történetek még inkább növelték az aggodalmat. A francia hivatalos közvélemény meggyőződött arról, hogy az angol befolyás, amely meglehetősen komoly, a békeszerződések revíziója érdekében egyre nagyobb tápot nyer. Egy olyan mérsékelt lap, mint a Le Temps is szóvateszi az eseményeket és leszögezi, hogy semmit sem használna, ha eltitkolná azt a komoly helyzetet, amit a nagyváradi események nemzetközi viszonylatban előidéztek. Romániának kötelessége, hogy megakadályozza a hasonló eseményeket. De tovább megyek — írja Branisteanu — szövetségeseink aggodalmaskodása bizonyítja legjobban, milyen hazafiatlanok voltak a nagyváradi tüntetők. Az amerikai sajtó, a nagy amerikai lapok — nemcsak

Követeljen mindenütt ingyen AMITIÉ-bélyeget.

következőképen szól: Szívünkbe markoló döbbenettel vettünk tudomást azokról a minden emberi érzést megcsufoló és lelketlen rombolásokról, amelyet az elmúlt napokban nagyváradi zsidó, testvéreink testi épségükben és vagyónkban elszenvettek. De az eitévelődésnek és a lelkek megmételvezésének legfőlháborítóbb megnyilvánulása, hogy Istennek fől-szentelt Házát is megszenstelteltetve, barbár módon ült orgiát a felelőtlen pusztítás és tombolt embertelenül a rombolás szelleme ott, a hol mindenkoron a tiszta egyetemleges ember szeretettel hirdették, ahól mindenkoron az egyetemleges testvériesség oltárának örök tűzét élesztették. A mai napon tartott képviselőtestületi gyűlésünk fájdalmas együttérzését tolmácsolva, azon törhetetlen reményünknek adunk kifejezést, hogy az erdélyrészi zsidóságnak sulytadó Vezetősége ott és úgy fog elkeseredett lelkünk fájdalmas érzésének mesz-szehallható módon kifejezést adni, hogy a jövőben hasonló szégyenletesen barbár események elő ne fordulhassanak. Ugyancsak tisztelettel közöljük, hogy szükség esetén készsége bocsátunk rendelkezésükre töraink közül. Együttérzésünk és nagybecsülésünk kifejezése mellett maradtunk fájdalmas testvéri érzéssel: Schillinger Soma elnök, Margitai Adolf titkár.

a Rothermere-lapok — oldalakon keresztül foglalkoznak ezzel a kérdéssel, úgy, hogy megerősítve látjuk, amit mi számtalanszor megállapítottunk, hogy az antiszemita heccek többet ártanak az országnak, mint azoknak a zsidóknak, akiket molesztálnak.

Tovább folynak a zavargások Iasi-ban.

A iasi-i diákzavargások ügyében az egyetem rektora megindította a vizsgálatot. Curuiu dr. iasi-i főügyész ma Bucurestibe utazott, hogy részletes jelentést tegyen a 10-én lefolyt rombolásokról. A főügyész ez alkalommal kimerítően fogja informálni a belügyminisztert a vizsgálat jelenlegi állásáról, amelyet a felelősség megállapítása érdekében indítottak meg. Iasi-ban még mindig tartanak a tüntetések és zavargások. A rendőrség tegnap éjjel letartóztatta Adrian Pop, Constantin Russu és Ion Sarculescu diákokat, mert egy nagyobb csoport élén tüntetést kíséreltek meg. A letartóztatott diákok közül kettőt a galati-i fegyházba vittek. Tegnap a városba érkezett egyébként Stan Emanuel sziguranca vezérfénygelő, aki megnyugtató kijelentéseket tett és garantálta a rend fenntartását. Megirtuk, hogy a iasi-i törvényszék bizonyítékok hiányában felmentette Bordeanu egyetemi hallgatót, akit azzal vádoltak, hogy a zsinagógapusztításnál három katonát megsebesített. Az ügy tegnap a tábla elé került, amely Bordeanu távollétében ítélekezett és megsemmisítve a felmentő ítéletet, hathavi elzárásra ítélte a diákot. A bucuresti-i egyetemi tanács sürgős összehívásával kapcsolatban a félhivatalos Viiterul annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a büntetések a lehető legszigorubbak lesznek és az egyetemi tanács példás szankciókat fog alkalmazni a bűnös diákokkal szemben.

Lapedatu lemond a diákzavargások miatt.

Politikai körökben nagy feltűnést keltett, hogy a diákzavargások ügyében ellentétek keletkeztek Bratianu Vintila és Lapedatu között. A differenciák még Lapedatu elutazása előtt támadtak. Lapedatu kifogásolta, hogy a diák-

Belföld-külföld legnagyobb sikerű zeneszámlát tartalmazza az új

Moravetz Album 1928.

43 pompás zenemű 175 lei. — Mindenütt kapható.

Gyermekkocsik és székek legolcsóbban Hegedűs-cégnél Aradon.

A raktáron levő összes felöltőket saját árban árusítom ki.
PLESZ felöltő nagyruháza
aszínház hátsó bejáratával szemben

Követeljen mindenütt ingyen AMITIÉ-bélyeget.

rombolások nyomán támadt külföldi propaganda ellensúlyozására a kormány alig tett valamit. Ma aztán a Clujon tartózkodó Lapedatu Bratianu Vintila telefonon felhívta s nagyon éles szavakkal bírálta a cluji Nationala liberális lap magatartását a diákzavargásokkal szemben. Bratianu miniszterelnök kijelentette, hogy amennyiben a lap továbbra is ilyen hangnemben ír, a laptól megvonja a kormánytámogatást, amelyet épen Lapedatu miniszter eszközölt ki. Miután Bratianu Vintila és Lapedatu miniszter között a nézeteltérés nem simult el, valószínű, hogy a kultuszminiszter rövid időn belül lemond és egyesek szerint helyét Banu Constantin volt kultuszminiszter fogja betölteni.

Most az ideje,

hogy a boldoguláshoz az első lépést megtegye. Január hó 15-én kezdődik a csehszlovák oszt. sorajáték hazája, miért is rendeljen azonnal egy sorajátékot a szerencséről közismert **Magyar bankháznál Kocska (Kassa) Malmucsa 20.** A sorajáték árak egészen 80 kor. 400 kor. 100 kor. 200 kor. 200 kor. 20 kor. 100 kor. 50 kor. 50 kor. Prospektussal és felvilágosítással szívesen szolgál nevezett bankház. Diszkrét szolgáltatás, különös kiszolgálás. — Marasikók és ügynökök felvételnek.

Európa vezetőasszonyai.

Érdekes női karrierek, mint a nők egyenjogúsításának uttorói.

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójának távirata). A nők egyenjogúsításának uttorói még nem érték el céljukat, de mindenesre impozáns utat hagytak maguk mögött. Mindegyikük élete egy darab fejlődéstörténet és ezeket érdekes könyvben hozta nyilvánosságra Elga Rern, aki művének ezt a címet adta: „Európa vezető asszonyai”. A könyv 16 autobiográfiát tartalmaz. Érdekes, hogy a nőmozgalmak vezetői kivétel nélkül jómódú polgári családból származnak. Legfeljebb Anna de Noalles grófnő lehetne kivétel, a finomtollu francia írónő, de ő is felfelé tendáló kivétel, ahelyett, hogy lefelé tendáló volna.

A könyvben megtalálható két bécsi hölgy, dr. Elise Richter, az első osztrák női egyetemi tanár és dr. Maria Beth, az első osztrák női ügyvéd biográfiája is. Dr. Elise Richternek igen nehéz dolga volt. Amikor ő fiatal volt, leányok még nem végezhetek gimnáziumot és 31 éves volt, amikor 1897-ben miniszteri rendelet megengedte, hogy leányok is tehesenek érettségit. A vizsgáló bizottság elnöke minden áron meg akarta bukztatni az első női maturánst, de nem lehetett. — A doktorátust „summa cum laude” tette le és ő lett az első női egyetemi tanár.

Dr. Marie Beth sem volt szimpatikusabb az érettségi biztos előtt.

— Görögül tud a kisasszony — epéskedett a konzervatív pedagógus — de vajjon tud-e krumplit főzni?

— Tudok — felelte önérzetesen a magyar hölgy, amire nem zaklatták tovább.

Beth Maria különben tényleg házlas nő volt. Felesége lett egyik tanárának, két gyermek boldog anyja és amellett buzgón ügyvédkedik, sőt politikai mozgalmakban is részt vesz.

Ropant regényes Alexandra Kollantay pályafutása, aki jelenleg Szovjetország mexikói követe. Sokat volt száműzetésben forradalmi ténykedései miatt, noha gazdag földbirtokoscsalád sarja volt. A forradalom győzelme után miniszter, majd pedig diplomata lett. A könyv Zelma Lagerlöf, Gina Lombroso-Ferrero és sok más híres asszony autobiográfiáját is hozza, amelyek telve vannak érdekesebbnél érdekesebb részletekkel.

Az aradi orvoskongresszus programja.

Vasárnap délelőtt kezdődik és hétfőn délután ér véget az országos kongresszus. — Kétszázötven vidéki orvos jelentette érkezését.

(Arad, december 16.) A második romániai tudományos kongresszusra az aradi orvosszövetség részéről már nagyban folynak az előkészületek és a rendező-bizottság mára már véglegesen összeállította az orvosi tudomány előhaladására feltétlenül nagy fontossággal bíró kongresszus végleges programját. Eszerint a kongresszust vasárnap délelőtt fél tíz órakor nyitják meg a Kulturpalotában. A megnyitó beszédet dr. N. Gheorghiu, az orvosszövetség országos elnöke tartja. Ezután a szokásos üdvözlések lesznek majd pedig a tudományos és ismertető előadások következnek az alábbi sorrendben:

Fél tizenegy órakor: A gyermekparalízisről és ennek kezeléséről, tartja dr. Titu Gane és dr. Al. Skileru. Fél tizenkettőkor: A gonorrhoea aktuális kezelése, tartja dr. V. Trifu. Pontban egy órakor a Központi-étteremben bankett, amelyet az aradi orvosszövetség ad a kongresszus résztvevői tiszteletére. Délután négy órakor: A sifilis abortív terápiája, tartja dr. S. Nicolau orvostanár. Fél hat órakor: a tuberculozis elleni küzdelem, vetített képekkel, tartja dr. Dimitrie Ionescu egyetemi orvostanár. Este 8 órakor bankett, amelyet a megyei prefektúra ad a kongresszus résztvevői tiszteletére.

A kongresszus második napján délelőtt 9 órakor kezdődnek az előadások és ennek során 27 orvosspecialista tart előadást a különféle betegségekről és ezek hatásosabb gyógyítási módjáról. Délután félkettőkor lesz a kongresszus hivatalos bezárása, utána bankett, amelyet a város adja a kongresszus

vendégei tiszteletére. Délután négy és hat óra között a kongresszus résztvevői meglátogatják az aradi egészségügyi intézményeket, valamint az Astra és textilgyárakat.

A kongresszus első napján este 10 órakor kezdettel a kulturpalota nagytermében koncert lesz, amelynek műsorát a rendezőség a következőkben állította össze: 1. Dvorzak: „Quintetti” (dr. Ungár Imre, dr. Werner Sándor, dr. Gárdos Oszkár, dr. Weiss Sándor, dr. Szelle Károly). 2. Massenet: „Elegie” trio (dr. Olariu Cornel, dr. Werner Sándor, dr. Botis Aurel.) 3. a) Meyerbeer: „Robert der Teufel”; b) Leoncavallo R.: „Mattinata”; c) román dalok: hölgy szóló, előadja Borell Anna asszony, zongorán kíséri dr. Szelle Károly. 4. a) Cardillo: „Core'ngrato”; b) román dalok, férfiszóló, előadja dr. Olariu Cornel, zongorán kíséri dr. Botis Aurel. 5. Dr. Szelle Károly: „Variation.” Zongoraszólo, előadja dr. Szelle Károly.

A rendező-bizottság közli, hogy az orvosok családtagjai és barátai a névre szóló meghívó ellenében a hangversenyen díjtalanul vehetnek részt. A koncertre szóló meghívók, valamint az aradi orvosszövetség által adott díszbéd jegyei az aradi bábaképzőben, illetve vasárnap délelőtt a kulturpalotában vehetők át. A kongresszusra eddig a távoli vidékekről 250 orvos jelentette be részvételt, ezenkívül megjelennek az aradmegyei és a környékbeli orvosok is. A rendezőség a vasútállomáson elhelyező irodát állított fel, ahol a kongresszusra érkező vendégek elszállásolása is történik.

Jogtalan cigarettarazzia Aradon

Az aradi monopol-felügyelőség tullepte hatáskörét. — A bucaresti-i vezérigazgatóság precíz felvilágosításai a „csempészésről”.

(Arad, december 16.) A hetekkel ezelőtt bevezetett és szünetlenül — immáron szinte naponta — tartó külföldi cigaretta és dohány utáni razziaik izgalomban tartják Aradváros közönségét. A razziait végző hivatalnokok nem kimélik a magánlakásokat és senki sem tudhatja, hogy melyik pillanatban düljék fel lakását, hogy egy üres cigarettadobozt, vagy néhány elszórt külföldi cigarettapapírt találjanak, amelyekre aztán horribilis büntetést rónak ki. Egy aradi fakereskedőt például épen ma kétezeröttszáz lejre büntettek meg, mert egy pléhdobozt találtak lakásában, amelyben ezelőtt néhány esztendővel külföldi cigaretta lehetett és most a kereskedő leánykaja kézimunkát tart benne. Mindenki megütközött és felháborodott a türhetetlen molesztálások miatt, amely kizárólag az aradi monopol-felügyelőség specialitása, mert egyetlen más városban sem történhetnek hasonló esetek.

Ma azután kiderült, hogy az Aradon megtartott razziaik csaknem kivétel nélkül törvénytelenek voltak. A hivatalos közegek jogtalanul hatoltak be a magánlakásokba és törvénytelen selekciót végeztek, amikor csempészaruk után kutattak. Az érdekelt aradiak ugyanis, hogy ezeket az állandó szekaturákat megszüntessék, kérdést intéztek a bucaresti-i monopol-vezérigazgatósághoz, vajjon joga van-e az aradi felügyelőségnek magánlakásokban razziait tartani. A válasz ma érkezett meg, amelyhez mellékelve voltak a monopol-törvényeknek épen e kérdésekre vonatkozó pontjai. Ezek pedig kategorikusan kimondják, hogy kivétel nélkül mindenkinél joga van legfeljebb száz külföldi cigarettát behozni az ország területére. Ezt a rendelkezést akceptálják is az összes vámoknál és mindenütt megengedik, hogy a törvényben előírt mennyiségű cigarettát vámmentesen behozhassák az utasok az ország területére. Ezzel szemben Aradon csempészés vétsége miatt megbüntetik azokat is, akiknél nap darab cigarettá, vagy egy régi cigarettadoboz van. A

törvény kimondja továbbá, hogy csak azok ellen indítható eljárás, akik bebizonyítottan üzérkedésre használják fel az eredeti csomagolásban lévő külföldi dohánytermékeket. Magánlakásokban tehát saját céljaira a törvény szerint szabad cigarettákat, vagy dohányárúkat tartani. Azt pedig, úgy hisszük, nem igen tételezheti fel az aradi monopol-felügyelőség sem, hogy előkelő aradi vállalkozók, kereskedők, földbirtokosok, akiket épen mostanában büntettek meg „csempészés” miatt, a náluk talált egy-két cigarettát, vagy papírt, eladás céljából tartották lakásukban. Remélhetőleg ezek után az aradi illetékesek is tudomásul veszik a törvény rendelkezéseit és megszűnik a magánlakásokban kellemetlenkedő razziaó-rendszer.

— Lágyzivü esküdtek megszöktek a halálos ítélethozatal elől. Kremsből jelentik: Az esküdttörvénység egy csaopolegény gyilkossági ügyét tárgyalta. Mire ítéletre került a sor, az erősen rövidlátó elnök észrevette, hogy az esküdtek egyenként megszöktek, mert nem mertek halálos ítéletet hozni. Csendőrrökkel hozatta vissza őket és végre is a gyilkost két évi börtönre ítélték.

AGRAND HOTEL

BUCURESTIBEN, Calea Victoriei 11.
Teljesen átalakított nagyüzemben üzemelt ismét megnyitotta 250 szoba. Fürdő. Állandóan meleg és meleg víz. Központi gőzfűtés. Minden szobában telefon. Hatalmas hall, kütön olva-ó és tróterem. Bar. Et terem. Borbély és fodrász a házban. — Páncélszekrény. (Safe.)

Szép könyvek, olcsó könyvek, nagyak, kicsinek

Sándor Ferenc könyvüzletében Arad.

Lapedatu miniszter segélyt oszt Clujon és Oradeán.

Ideiglenesen két és fél millió lejt szánt a kormány a lerombolt zsidó templomoknak. — Cluj új rendőrprefektusa elfoglalta hivatalát. — A zsidó egyesületek kiáltványa az ország népéhez. — Adóhalasztást kaptak az oradeai és cluji kereskedők.

(Az Aradi Közlöny cluji tudósítójának telefonjelentése.) Cluj újonnan kinevezett rendőrprefektusa, Mihail csendőrezredes ma reggel megérkezett és Stasescu ezredestől átvette hivatalát. A prefektus a rendőrség átvétele után hosszabb tanácskozást folytatott Stasescuvval és Pulca rendőrigazgatóval, aki a rendőrség helyzetéről tett jelentést. Egyes információk szerint az új prefektus erdélyi származású és kitünően beszél magyarul. Hivatalának átvétele alkalmával kijelentette a tisztviselőknél, hogy a rendet helyre akarja állítani és igazságos és elfogulatlan elbánást ígért a közönség részére nemzetiségre és vallásra való tekintet nélkül.

Vararu közigazgatási vezérfelügyelő ma délelőtt folytatta vizsgálatát és ma az egyes hitközségek vezetőit hallgatta ki. Kijelentette a vezérfelügyelő, hogy a cluji rendőrség nem állott hivatása magaslatán és a legnagyobb hiba az volt, hogy Stasescu rendőrprefektus olyan intézkedést tett, hogy mindaddig, amíg újabb utasítást nem ad, a rendőrök csak személyes ellenállással gátolják meg a támadásokat. A prefektus azonban mindenhova kétszón érkezt. A vezérfelügyelő különben ma utazott Bánffy-hunyadra az ottani károk felbecsülésére.

Ma délelőtt megérkezett Clujra Lapedatu kultuszminiszter, aki felhívta a prefekturára a hitközség képviselőit és közölte, hogy részletesen informálta a minisztert a cluji eseményekről. Ezután információt kért Negruti kamarai elnöktől, mennyi kell, hogy a legszükségesebb javításokat eszközöljék a templomoknál és iskoláknál. Negruti közölte, hogy a becslés szerint ehhez 1 millió 300.000 lej kell ideiglenesen, mire a miniszter közölte, hogy egyelőre gyorssegélyre két és fél millió lejt hozott, azonban a mostani akcióját csak kianduló pontnak tekinti abból a célból, hogy a kormány által megszavazott ideiglenes segélyt eloszthassa. Ennek azonban csupán akontó jellege van, ezeket az összegeket ki fogják egészíteni a tényleges kár összegére. A két és fél millió lejből akontóképpen az ortodox hitközségnek 1 és fél millió, a kongresszusi hitközségnek 500.000 lejt és a Poale Cedeknek 500.000 lejt ajánl fel. Ezt az összeget letétbe helyezi a pénzügyigazgatóságon és a hitközségek egyszerű nyugtára, bármikor felvehetik.

Először dr. Eisler Mátyás főrabbi szólt hozzá az ajánlathoz és kijelentette, hogy az anyagiak tekintetében a világi vezetők a döntés joga. Azonban vallási szempontból tudomására hozza a miniszternek, hogy a valóság törvényei szerint egy feldúlt templom csak akkor használható újból, ha teljesen helyreállítják, úgy, amint az a rombolás előtt volt és újra felszentelik. Adler Sámuel bejelentette, hogy a kárbecslések most vannak folyamatban és nem vehetők tekintetbe az első alkalommal kiszállt bizottság alapos szemle nélkül megállapított adatai. Dr. Fischer József ama véleményének adott kifejezést, hogy az akontó elfogadható, természetesen azzal, hogy a bíróság megállapított végleges kárt teljes

összegetben megtérítik. Negruti kamarai elnök erre kijelentette, hogy a kár a legnagyobb tárgyilagossággal lesz megállapítva, majd dr. Fischer felhívta a miniszter figyelmét az oradeai (nagyváradi), hunedoarai (bánffy-hunyadi), csucsai és apahidai hitközségek helyzetére és kérte, hogy ezek részére is megfelelő segélyt folyósítsanak. Lapedatu miniszter válaszában kijelentette, hogy holnap Oradeára (Nagyváradra) utazik, ahol négy millió lejt utal ki pillanatnyi segély formájában.

Eisler dr. főrabbi végül felhívta a miniszter figyelmét arra, hogy a borzalom napjai alig multak el, Cuza professor lapjában már újra uszító cikkeket közöl, melyek alkalmasak arra, hogy újból felidézze ezeket az eseményeket. Dan Parten prefektus erre kijelentette, hogy a cenzura csak bizonyos alkotmányjogi kérdésekre vonatkozik és a cenzornak nem áll jogában másirányú cikkeket törölni. Lapedatu miniszter pedig leszögezte, hogy eddig nem volt tudomása ezekről a cikkekről, amelyekről most jelentést tesz a kormánynak, amely bizonyos intézkedni fog, hogy az izgatás megszűnjön.

Az Erdélyi és Bánáti Ortodox, Izraelita Központi Iroda, az Erdélyi és Bánáti Országos Izraelita Iroda, az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség s a Román Zsidók Szövetsége Erdélyi Osztálya ma proklamációt bocsátott ki Románia összlakosságához. A proklamációban erős szavakkal bélyegzik meg a történeteket és a kormányt teszik felelőssé, hogy támogatott egy olyan kongresszust, amelynek program-pontjai Románia egyik jelentékeny népének elnyomását célozzák. Rátérnek arra, hogy öt esztendő óta folyik a féktelen agitáció, anélkül, hogy a kormány közbelépne és a zsidóságot megvédené a folytonos támadások elől. Tiltakoznak a jogtalan sérelmek ellen, követelik a rombolások okozóinak példás megbüntetését, a mulasztó hatósági közegek szigorú megbüntetését és a károk megtérítését. Követelik a nyugalom fenntartására irányuló biztonsági intézkedések életbeléptetését, a középiskolai és egyetemi oktatásban az egyenlőség tiszteletbentartását és megvédését, a vallás szabad gyakorlásának biztosítását, az antiszemita izgatások megakadályozását és a gyűlölködés tanának a katedrálról való száműzését, az iskolai és egyházi állami támogatást, az iskolák létesítésének és fenntartásának szabadságát és azt, hogy a törvényekben polgár és polgár között ne legyenek különbségek. Kijelentik, hogy nyílt szívvel fordulnak a román néphez, amelynek túlnyomó többsége nem reagál az uszításokra és kéri a támogatását. Hálájukat fejezik ki az ország többi kisebbségének, hogy a nehéz időkben sikraszálltak érdékükben. Végül kéri a kormányt, vegye figyelembe manifesztumukat és hasson oda, hogy az országban béke és harmónia legyen. Ma délelben a pénzügyminiszteriumtól távirati uton rendelet érkezett, amelynek értelmében mindazok a cluji és oradeai kereskedők, akik a diákzavargások alkalmával kárt szenvedtek, 1928. február 25-ig halasztást kapnak hátralékos adójuk befizetésére.

— Egy szocialista képviselőt megfosztottak jogakadémiai tanárságától. Debrecenből jelentik: Az ágostai evangélikus egyházkerület törvényszéke mai tárgyalásán jóváhagyta Hébelt Ede dr. szocialista képviselőnek a jogakadémiai tanárságtól való megfosztását, egyházelles tanok hirdetéséért.

Perzsaszőnyegegek
Dr. Groszman Alfrédné
 szőnyegszővműhelye Arad, Str. Moise-Nicoara 17.
 Elismert legjobb minőség, versenyképes árak.
 Valódi szőnyegek szakértő javítása.

Nagyon kényelmes és egyszerű ez
Aspirin
 bennetek
 tabletták alakjában.
 Mindig használata istari

Alkoholos és leggyengébbi De valódi Aspirin-tablettáknak kell lenni, az oradeai „Aspirin” csomagolásban.

Lopják az aradi telefont.

Újból garázdálkodik Aradon a telefon- és táviródrótokat fosztogató banda.

(Arad, december 16.) Két esztendővel ezelőtt tűnt fel először Aradon a telefon- és táviródrótokat fosztogató banda. A legnagyobb vakmerőséggel szerelték le a város belterületén is a telefontrótokat és ezzel óriási károkat okoztak az államnak, azonkívül kellemetlen helyzeteket teremtettek a táviratozás és telefonozás tekintetében. Majdnem egy évig garázdálkodtak a tolvajok, míg végre sikerült őket a rendőrségnek ártalmatlanná tenni és ma is bent ülnek az aradi ügyészség fogházában. A legnagyobb meglepetésre ma reggelre ismét nagyobb fosztogatásoknak jött nyomára az aradi postafelügyelőség és azonnal jelentést tett a rendőrségnek. A rendőrségi nyomozás megállapította, hogy a Calea Aurel Vlaicu (Pécska-úton) és a Calea Victoriein (Vásártéri-úton) löbb mint négyszáz méter telefontrótot szerelték le a fosztogatók. A nyomozás szerint a tettesek szakemberek voltak és valamikor a posta szolgálatában állhattak. Egyik közülük lábra szerelhető vaskampók segítségével jutott a telefontrótnak tetejére és ott ollóval vágta el a drótokat. A rendőrség a legszűlesebb körű nyomozást vezette be a tettesek kézrekerítésére.

Rablótámadás Aradon.

Kifosztottak és véresre vertek Arad főterén egy ittas embert.

(Arad, december 16.) A főtéren ma hajnalban egy véresre vert eszméletlen emberre akadt a szolgálatot teljesítő rendőr. Azonnal értesítette a mentőket, akik az öntudatlan embert beszállították a kórházba. Az irataiból kiderült, hogy Barbu Józsefnek hívják és sárga nyoszamas. Fején és testén súlyosabb, de nem életveszélyes sérüléseket találtak és amikor öntudatra tért, kihallgatta az ügyeletes rendőrtiszt. Barbu József elmondta, hogy egy korcsmában mulatott, megismerkedett egy társasággal, amelynek tagjai berugatták. Még csak arra emlékszik, hogy a korcsmából kicipáltak és kiszedtek zsebéből minden értékesető tárgyat. Ő védekezni próbált, mire támadó valami vasdarabbal ütlegelni kezdtek. Többre nem emlékszik és csak a kórházban tért magához. A kifosztott ember nem ismeri támadóit, sőt nagyon homályos személyleírást tudott róluk adni. Az éjszakai rablótámadók kézrekerítésére a rendőrség széleskörű nyomozást indított.

5, 7 és 9 órákor
Szenzációs
Henny Porten
 mint vándormuzsikus.
Segítség, megnősülök
 vígjátékban.
Leszállított olesó helyárák.
5 és 10 lejes helyárákkal
vasárnap d. e. 1/2, 12 órákor
NAGY MATINÉ
 Páholy ülés 15. — lej,

APOLLO **APOLLO**

M A SZOMBAT

HARRY LIEDTKE
 a főszerepben.

Egy asszony tragédiája.

— Megszüntetik az eljárást Szabó Györgyék ellen. Szabó György aradi droguista és felesége ismeretes bűntényében, amely annak idején sokat foglalkoztatta a nyilvánosságot, hír szerint, ma érdekes fordulat állott be. Az aradi droguista ügyével, akit tudvalevőleg azzal vádoltak meg, hogy feleségével együtt felgyújtotta üzletét, ma foglalkozott a timisoarai (temesvári) tábla vádtanácsa Dumitrescu tanácselnök vezetésével. A tárgyalás folyamán, értesülésünk szerint, olyan momentumok merültek fel, hogy a vádtanács előreláthatóan az eljárás megszüntetését mondja ki Szabó György és felesége ismeretes ügyében.

— Fenyegető levelekkel árasztják el Péchy Blankát. Budapestről jelentik: Péchy Blanka színművésznőt az utóbbi hetekben telefonon üzent s levelekben írt fenyegetésekkel árasztta el egy ismeretlen valaki, aki közli, hogy színpadon, vagy hangversenyteremben többé ne merjen fellépni, különben erőszakosan akadályozzák meg. Az egyik névtelen levél szerint a titokzatos levélíró a művésznőt egész szereplésében és érvényesülésében meg fogja akadályozni. Péchy Blanka a mind fenyegetőbb hangú levelekről jelentést tett a főkapitányságon, ahol rövidesen kiderítették, hogy a titokzatos telefonáló állandóan a Belvárosi kávéházból hívja fel a színésznőt és ezért úgy vélik, hogy az egész machinációt Péchy egyik mellőzött pályatársnője írta.

KOMOLY és VIDÁM írások váltakoznak az ARADI KOZLÖNY karácsonyi számában.

— Meghalt Anglia leghíresebb detektívje. Londonból jelentik: Az angol rendőrségnek nagy gyászja van: meghalt Edward Drew detektívfelügyelő, a Scotland-Yard egyik legismertebb nyomozója, aki réme volt az egész kontinens ékszertolvajainak. A főfelügyelő néhány éve nyugalomba vonult és brightoni vilájában töltötte idejét. Drew mint közrendőr kezdte meg pályáját, azonban csakhamar emelkedett a ranglétrán és 26 éves működése alatt olyan eredményeket ért el, amilyent kollegái közül csak igen kevesen. Kitünő modora és jó megjelenése hozta magával, hogy a nagy udvari bálakra is őt küldték ki, sőt egy ízben VII. Edward angol király is magához hívatta és rábízta a világ legnagyobb gyémántjának, a Cullinannak az őrzését. A tíz millió font sterlinget érő gyémántot el akarták rabolni, azonban Drew három kollégájával őrizte a gyémántot és a betörők nem merték megkísérelni a rablást. Számos bravúrja között a leghíresebb a Marquis of Anglesy 40.000 font értékű ékszereinek visszaszerzése, a westminsteri hercegnő ékszereinek megszerzése és a brixtoni betörőbanda elfogatása.

— Milliós sikkasztás a galati-i állomáson. Galatiból jelentik: Alig a napokban fejezték be vizsgálatot a galati-i III. osztályu személypénztárnál elkövetett többmillió sikkasztások ügyében, ma újabb nagyobb arányu sikkasztásoknak jöttek nyomára. Az államvasutak galati-i vezérfelügyelősége ugyanis a napokban névtelen feljelentést kapott, amelyben pontos adatok számoltak be arról, hogy Stelian Teodoru, a II. osztályu személypénztár kezelője már hosszabb idő óta bűnös visszaéléseket követett el az államvasutak kárára. A feljelentés nyomán megindult vizsgálat ma estére már 3,138.000 lejes hiányt állapított meg, amely összeget kisebb tételekben még 1924. eleje óta sikkasztott el Teodoru. Kihallgatásakor Teodoru beismerte a sikkasztásokat és elmondta, hogy az elidegenített pénzekből egy emeletes házat és földbirtokot vásárolt. Azt hitte, hogy bűnös üzelmének nem jöhetnek nyomára és ezért még az elumult napokban is 17.000 lejt sikkasztott el, úgy, hogy meghamisította a napi elszámolások tételeit. Stelian Teodorut letartóztatták és vagyonára elrendelték a bünygyi zárlatot.

Szigoru éjszakai razzia Aradon.

A hatóságok erős kézzel ügyelnek a rend fenntartására.

(Arad, december 16.) Az aradi hatóságok tudomására jutott, hogy rendfelforgató elemek uccal botrányokat akarnak provokálni. A hatóságok megtették a legszigorubb előkészületeket mindennemű tüntetés megakadályozására. Az uccákon rendőrökkel megerősített katonai őrszarakok cirkáltak egész éjszaka és a rendőrség nagyszabá-

su razzit tartott. A razzia eredményeként több gyanus egyént sikerült előállítani, akik ellen megindult a vizsgálat. Arad lakosságának különben semmi oka sem lehet az aggodalomra, mert a hatóságok a legnagyobb körültekintéssel ügyelnek a rend szigoru fenntartására.

Mussolini barátságos hangon válaszol Briandnak

A francia közvélemény lidérenyomástól szabadult Mussolini szavaira

Párisból jelentik: Mussolini expozitát a tegnapi minisztertanácson kellemes meglepetésként könyvelik el a reggeli lapok, békülékeny és barátságos hangjáért. A külügyminisztérium szócsöve, a Petit Parisien szerint örvendetes, hogy Briand barátságos beszédére barátságos visszhang jött Rómából és különösen kellemes Mussolini ama kijelentése, hogy sem a francia—jugoszláv, sem az olasz—albán szerződés nem zavarhatja meg a jóviszonyt Róma és Páris között.

Mussolininak igazat adnak a lapok, amikor azt jelenti ki, hogy a surlódási felületek kuszobölcendők először ki diplomáciai tárgyalásokkal, utána pedig személyes eszmecserevel koronázható meg a megegyezés. E tekintetben Páris és Róma egyetértének. A baloldali sajtó is úgy véli, hogy Mussolini eme kijelentéseivel a francia közvélemény felszabadult egy lidérenyomástól, mert a beszéd megnyitotta az utat a francia—olasz megegyezésnek.

Kalandos autólopás Aradon.

Titokzatos módon eltűnt egy aradi autó, amely másnapra visszakertült. Kiloptak egy aradi garázsban egy motorbiciklit.

(Arad, december 16.) Két érdekes feljelentés érkezett ma az aradi államrendőrséghez. Az egyiket Szabó György aradi droguista tette, akitől ellopták és visszalopták autóját. A feljelentő elmondta, hogy autóbilja egyszerre eltűnt garázsából. Először azt hitte, hogy egyik alkalmazottja javítás céljából elvitte. Később azonban kiderült, hogy az autóbilja ellopták. Ma reggelre aztán az a meglepetés érte, hogy az autó ismét ott nyugodott a garázsban, de sáros volt és a kölcsönvevő bizonyára nem bírt jártassággal az autó kezelésében, mert nyolcezer lej kárt okozott az autóbiljában. A titokzatos autókölcsönző fel-

kutatására a rendőrség megindította a nyomozást.

Jeges Géza Str. Cuza Voda (Thököly Imre-uccai) lakos garázsából pedig egy értékes motorkerékpárt loptak el, de ezt már a tolvaj nem vitte vissza. A feljelentő elmondta, hogy tegnap este még a garázsban volt a Hubertus 4531. sorszámú és Ar. 1232. jelzésű kerékpárja, amelynek ma reggelre hiült helyét találta. Itt azonban nincs sok remény arra, hogy a tolvaj visszalopja a motorkerékpárt és ezért a rendőrség a megfelelő adatok közlésével táviratot intézett a környékbeli hatóságokhoz, hogy az esetleg oda érkező kerékpárt, tolvajával együtt tartóztassák le.

Büntanyát lepleztek le Aradon.

Az aradi rendőrség egy titkos találkahelyet fedezett fel, ahol két aradi urileányt talált.

(Arad, december 16.) Az aradi államrendőrség meglepetéskeltő felfedezést tett egy Bihari uti vendéglőben. A rendőrség közlegeinek már régen feltűnt, hogy a törvényes záróra után is rendszerint hainalg világosság szűrődik a lezárt ajtaju vendéglőből. Napok óta lesben álltak a vendéglő előtt és megállapították, hogy időnként nők és férfiak jelennek meg az ajtó előtt, amely valószínűleg előre megbeszélte jelre felnyitják és a gyanus alakok eltűnnek a helyiségben. Tegnep este, amikor már megfelelő adatok birtokába jutottak a nyomozók, behatoltak a vendéglő helyiségeibe, amelyekben rémülten menekülni akaró párokat találtak. Megállapították, hogy a ven-

déglő hónapok óta találkahelynek használják fel. A detektívek több nőt és férfit állítottak elő, akik beismerték, hogy éjszakánként rendszeresen találkoznak a vendéglőben. A nők között két jobb családból való leány is volt, akiket a többi elővezetett nőekkel együtt orvosi vizsgálatra küldtek. A nők ellen titkos prostitúció címén megindult az eljárás. Eljárás indult a vendéglő tulajdonosa ellen is, aki vendéglőjét találkahely rendelkezésére bocsátotta. Kiderült az is, hogy egy kerítőnő azzal foglalkozott, hogy elcsábított nőket szállítson a vendéglőbe. A kerítőnő felkutatására szintén bevezették a nyomozást.

— Strasser Ida képkiláltása Oláh Sándor könyvkereskedésének emeleti helyiségében egész nap nyitva.

— Irodák makulaturáját veszi Kerpel Izsó.

— A legszebb szobrok láthatók majd a Növédelmi Hivatal december 18-iki mesedélután reprizén, a Minorita Kulturházban. Jegyek 15, 20, 30, 40 lejért Oláh Sándornál: Előadás kezdete délután 4 órakor.

— Esperanto irodalmi délután a „Iosif Vulcan” iskolában. Az aradi esperantista csoport 1927. december 18-án rendezi ezévi harmadik műsoros délutánját, délután 4 órai kezdettel s változatos műsor keretében áldoz a nagy mester, dr. Zamenhof emlékének. Morariu Tibor cluji tanár, az esperanto világszövetség romániai fődelegátusa s a Gávanescul tábornok elnöksége alatt álló romániai esperanto egyesület végrehajtóbizottsági tagja román és esperanto nyelvű beszédet fog tartani, amelyre az érdeklődőket szívesen látja a csoportvezetéség. Belépés díjtalan.

Karácsonyig
minden vevő értékes ajándékot kap már
200 lejes vásárlástól kezdve.
M. FISCHER Arad,
livég-, porcellán-, díszműaru-kereskedő, Neuman-pajta

— **RÁDIO-MŰSOR.** Szombat, december 17. Wien—Grác. 20.15. Népdalok. — Berlin. 16.30. Szórakoztató zene. — Boroszló. 24. Táncczene. — Frankfurt a. M. 20.15. Hangverseny. — Leipzig. 20. Hangverseny. — Milano. 23. Jazz-band. — München. 19.30. Tarka est. — Nápoly. 21. Zenekari hangverseny. — Prága. 20.30. Szórakoztató zene. — Róma. 17.30. Zenekari hangverseny. — Stuttgart. 15. Hangverseny. — Zágráb. 20.30. Kamarazene. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 17.30. Szimfonikus hangverseny. 18.50. Dalok. 21.15. Régi és modern slágerek. 22.35. Jazz-band.

L. E. O. harisnyák
KELL és KRAUSZ-nál Arad.

HARRY PIEL legújabb filmje
Utolsó Blueff.
Karácsonykor URANIABAN.

Halálos szerencsétlenség az aradi állomáson.

Egy tolató mozdony elütött egy mondorlaki gazdát, aki életveszélyes sérüléseket szenvedett.

(Arad, december 16.) Ma este hat órakor súlyos szerencsétlenség történt az aradi állomáson. Nadaban Pascu harminc éves mondorlaki gazda az aradi pénteki hetipiacra jött be és a késő délutáni órákban kiment az állomásra, hogy hazautazzon. Nadaban a sinek között várakozott és nem vett észre egy közeledő tolató mozdonyt. A mozdony elütötte és a szerencsétlen ember a kerekek alá került. Fájdalmas sikoltására lett figyelmes a mozdony vezetője, aki azonnal megállította a gépet. Nadabant borzalmasan

összeroncsolva, eszméletlenül szedték ki a mozdony alól. Jobb lábát csaknem tőből levágták a kerekek, ballába fejét pedig összezúzták. A szerencsétlen ember fejéből szintén patakzott a vér. Telefonáltak a mentőkért, akik Nadabant beszállították a kórházba. Ott műtétet végeztek rajta és megállapították, hogy életveszélyes koponyarepedést is szenvedett. Állapota reménytelen. A rendőrség vizsgálatot indított, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Aradi ügyvéd pöre a kincstár ellen.

Nyolc éves koronacsempészés epilógusa. — Amikor a feljelentőtől elvonják a jutalomdíjat.

(Az Aradi Közlöny tudósítójától.) Még a koronabeváltást megelőző időkből való az a pör, amelyet tegnap tárgyalt a timisoarai ítélőtábla, amely bizonyára még ma is meglehetősen emlékezetes Arad közönsége előtt. Még 1919-ben történt, hogy az azóta elhunyt Lázár Gyula akkori aradmegyei központi szolgabíró rendszeresen és igen nagy arányokban foglalkozott idegen valutáknak és étekeknek az országba való csempészésével. Hosszu ideig folyt zavartalanul ez az óriási arányú machináció, míg végül is Miclosi Emil dr. aradi ügyvéd, akkor Aradvármegye főjegyzője, valahogy nyitásra jött a nagy csempészésnek s egy alkalommal aztán bizalmasan figyelmeztette is az aradi rendőri és vámhatóságokat, hogy Lázár szolgabíró egy meghatározott időben az otlacai vámnál ismét jelentős összegeket igyekszik tiltott módon az országba behozni. A figyelmeztetés alapján aztán a hatóságok ki is vonultak az otlacai vámhöz s ott fel is tartóztatták Lázár Gyulát és harminc millió korona értékű idegen valutát találtak nála s azok között tizen négy millió korona osztrák-magyar bankjegyet is, amelyet minden valószínűség szerint itt akart lepeccseltetni. A pénzt elkobozták tőle. Miclosi dr.-nak a vámtörvény értelmében harminc százalékos jutalom járt volna. A pénzügyminisztérium azonban arra való hivatkozással, hogy a lefoglalt koronákat ak-

koriban 4:1 arányban váltották be, Miclosinak csak tizenöt százalékot, azaz 876.627 lejt felváltott. Erre Miclosi dr. az aradi törvényszéken beperelte a kincstárt a további tizenöt százalékos jutalomért. Az aradi törvényszék a vámtörvény jutalmazási szakasza alapján ezt az összeget meg is ítélte Miclosinak. A kincstár az ítélet ellen felebbezett és tegnap tárgyalta az ügyet a temesvári ítélőtábla. A tárgyalás során Miclosi dr. az eredeti aktáról készült fényképfelvételekkel, valamint a pénzügyminisztérium és az aradi vámhivatal levelezéséről felvett fotográfiákkal bizonyítani igyekezett, hogy a koronákat 2:1 arányban váltották be és így öt harminc százalékos jutalom illeti. A tábla arra az álláspontra helyezkedett, hogy az aradi törvényszék ítéletét a pénzügyminisztériumnak kell kikézbessíteni, mert a felebbezést az aradi államügyvédi hivatal adta be és valószínű, hogy a minisztérium az ügyről nincsen bővebben informálva. Erre vall, hogy a tárgyaláson nem jelent meg a kincstár képviselője sem. A minisztérium válaszáig a döntést elhalasztották.

Szenzációs! Szenzációs!
Bratianu temetésének felvételei az Urániában.

a betegséget kininnel bármikor meg tudta szüntetni. Ekkor még nem is gondolt arra, hogy valaha a maláriabeoltáshoz fűzött reményei mennyire fognak valóra válni.

A Koch által feltalált tuberkulin használata lényeges javulást hozott létre a kezelt paralitikusok állapotában, amit később erős jód-higanykurával erősítettek ki. Mindazonáltal nagy volt a visszaesések száma. 1927-ben Wagner-Jauregg ismét megpróbálkozott a maláriával és kilenc paralitikust beoltott malária tertianával. Az eredmény felülmúlt minden várakozást. Miután az első kísérletek eredményét két évig figyelte, 1919-ben egészen áttért erre a gyógyítási módszerre. A magas láz következtében eleinte sokan meghaltak, de most már sikerült különböző intézkedések révén ezt a veszélyt annyira lecsökkenteni, hogy halálos eset az utóbbi időben már egyáltalán nem fordulhat elő. Érdekes, hogy a gyógyulás nem mutatkozik azonnal. Arra is van példa, hogy egy paralitikust a kúra után mint gyógyíthatatlant az elmeegógyintézetben helyezték el és az egy év múlva mint egészséges ember jelentkezett és folytatta hivatását. Előadása végén Wagner-Jauregg rámutatott arra, hogy a paralizis gyógyulását nem annyira a magas láz, mint inkább a maláriának az agyba jara gyakorolt hatása idézi elő.

Jön! É Jön!
Lehár operettje V Urániában
A

— Nagy tűz Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Tegnap este nagy tűz ütött ki a Mihail Bravú-uton, Joanovici mérnök építészeti anyagraktárában. A tűz a benzinnel motor szikrájától keletkezett és elpusztította a facsiszoló műhelyt, valamint a raktárt. A kár öt millió lej.

ERZSEBET MOZGO.

Ma d. u. 5, 7 és este 9 órakor

REGINALD DENNY-vel

a főszerepben.

Látványos szalon vigjáték

a **Kéjenc.**

Kibővített zenekar.

Rendes olesó helyárak

Irodalom és művészet

* A színház műsora. Szombat délután: Aranyember. (Ifjúsági előadás.) Este: Csattan a csók, operett. (Bemutató előadás.) Vasárnap délután 3 órakor: Rip van Winkle, operett. Hat órakor: Édenkert vigjáték Este 9 órakor: Csattan a csók, operett.

— Az Iparos Otthon szombati esti műsora estélyén a következők szerepelnek: Czéh Margit, Czitrom Olga, Dupák Ilonka, Hannauer Istvánné és Mihai Stefánia, továbbá Bodnár József, Diósi Lajos, Szeredi Tibor, Fisinger Géza, Deutsch Károly, Weinberger Frigyes: Surányi Mihály konferól.

* Az aradi színházi iroda hírei. Csattan a csók. Több heti előkészület és rengeteg próba után végre a közönség elé lép az operett-társulat a szezon legjobb operettjével, a Csattan a csók-al. Az Yvain-darab finom muzsikájával és pompás librettójával messze kiemelkedik az utóbbi évek operettjei közül és ezt bizonyítja az is, hogy Parisban, Bécsben és Budapesten sorozatos előadásokat ért el. A Csattan a csók csupa fülbemászó melódia és egymást váltogatják a lágy keringők, charlestonok és érdekes mondain-táncok. A színház társulat fényes kiállításban és elsőrendű rendezésben hozza ki a darabot. A fő női szerepet Lengyel Irén, ez a stílusos primadonna játssza, partnere pedig a széphangu Jung János lesz. Kitűnő szerephez jutottak Betegh Bébi, ifjabb Szendrey Misi, továbbá Deésy, Kiss Mariska, E. Károly Klári, Szentgyörgyi Mária, Olasz és az operett-együttes többi erősségei, a görlok pedig új táncokat mutatnak be. A szombati premier iránt nagy az érdeklődés. — Az Aranyember ifjúsági előadásban. Jókai Mór örökbecsű darabját szombaton délután ifjúsági előadás keretében játssza a társulat prózai együttese. A hangulatos és romantikus darab főszerepét Olasz, Mészáros, Jávor, Pállay, Fekete Irén, Kálmán Sári, Kiss Mariska, Károly Klári és a többi tagok játsszák. — Vasárnap három előadás. Vasárnap három előadás lesz a színházban. Délután 3 órakor a Rip van Winkle régi, romantikus operett kerül színpadra Róna Dezsővel és Horváth Micivel a főszerepben, hat órakor az Édenkertet, ezt a pompás vigjátékot játsszák, este 9 órakor pedig a Csattan a csók meggy másodsor.

Karácsonyra
Nagy Géza
lepjük meg hozzátartozóinkat, gyermekünk vagy saját magunk fényképével. Ezen legolcsóbb és legkedvesebb ajándék fényképész műtermében művészi kivitelben készül, Arad, Bul. Reg. Maria 8. földsz.

* A Bálint- és Diószeghy-tárlat iránt igen meleg érdeklődés nyilvánult meg. Az aradi társadalom színe-java, hiven a régi szokásához, igen tömegesen látogatja a kiállítást és számos vásárlásával bizonyítja ragaszkodását. A tárlat a Minorita Kulturházban nyitva d. e. 10—1-ig és 3—8-ig. A termék fűtve vannak.

IONEL + BRATIANU

Románia legnagyobb államférfiának impozáns temetésének részletes felvételei.

1. A ravatal.
2. A holttest átszállítása az Atheneulba.
3. Indulás az északi pályaudvarra.
4. Megérkezés Floricába.
5. A királyi család a temetésen.

Látható ma, az Apolloban.

KAPHOZOMANYT,
ha beirathozik a

DANUBIA BIZTOSITO-hoz.

Aradi vezérügynökség: Str. Bratianu (Weltzer János-ucca) 7., II. Arad és Hunyadmegye helyi képviselők és ügynökök felvételnek. 6590

Regény készül Bródy Sándorról.

Krúdy Gyula az álmok lovagjáról. — A regénynek aradi vonatkozásai is lesznek.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata). Krúdy Gyula, a hírneves magyar író igen érdekes munkán dolgozik: regényt ír Bródy Sándorról, az Álmok lovagjáról, a pompázatos tollú, tragikus körülmények között elhunyt magyar íróról. A regény egyik legnagyobb fejezetét, amely Bródy Sándor életének egyik legmegrészőbb momentumát adja, s amelynek igen érdekes aradi vonatkozásai is vannak, az alábbiakban közöljük:

— Nem értem. Nathanson doktor ur, nem értem ezt az egész dolgot: hát nem találtam volna el a szívet? — kérdezte Bródy Sándor a semmeringi orvost, aki fiákeren a bécsi közpórház (az Allgemeines Krankenhaus) felé szállíttatta a pisztolyát mellének szegzett író.

— Pedig suttyomban, alattomban orvosoktól tanultam ki a szív helyzetét, fekvését, hogy ne tévedjek, amikor magamba lövök.

— A betegnek a jelen körülmények között hallgatni illik — mond Nathanson doktor a fiákerben, amelynek egyik sarkában Bródy Sándor félig fekvőhelyzetben hevert. — Még maguk az orvosok se szívesen választják a szívlövést öngyilkosságnak, mert annak is nehézt eltalálni a maga szívet, aki jól ismeri fekvését. Egy középkori babona szerint a szív elügrik a golyó elől — vagy tán a kéz rándul meg... Az orvosok, ha öngyilkosságot követnek el: rendszerint a szájukba lönek, vagy megmérgezik magukat.

— Honnan vettem volna elegendő mérget? Ezek az osztrák gyógyszerészek mások, mint a mi kedves patikusaink — felelt B. S. — Az osztrák apotéker tanácsos, Herr Hofrath akar lenni, míg a magyar patikáros megelégszik, ha dalárdai vagy önkéntes tüzoltól elnökké választják. Itt még hashajtót sem lehet kapni recept nélkül.

Ily épületes megbeszélések közepette érkezett meg a semmeringi fiáker a bécsi közpórházba, ahol az ideiglenesen bekötözött magyar regényíró most már kórházi szolgák fektették a hordágyra, hogy a műtőterembe cipeljék.

— Kérem, Nathanson doktor — szólt a hordágyról B. S. — kérem szóljon a kollégáinak, hogy ne vegyék ki belőlem a golyót. Emlékeim akarom elvinni magammal a másvilágra, vagy pedig — a jövő életbe.

B. S. ezután nem igen ágálhatott tovább, mert ködlovagga válott, másnap tért magához egy kórházi szobában, ahol kivüle még három bekötözött ember feküdt. Az egyik bécsi házmester volt, aki egy színésznőért akart meghalni, mert a színésznő véletlenül épen abban a házban lakott, ahol ő házmester volt.

Bródy ur épen a szomszédját, a házmestert részesítette lelki oktatásban, amikor Pestről megérkezett Ernő öccse, egy vérmesarcu-latu, de igen jóindulatu és szelidlelkü fiatal-ember.

— Krantz ur sem találta el a szívet, pedig meg vagyok győződve, hogy ő is a szívébe akart löni — mond Bródy ur a házmesterre mutatva és mentegetőzve nézett Ernő öcsésére.

— De hát miért tette, Sándor? — kérdezgette a felhevült öccs a kétségbeesés hangján, (mert semmiképen nem akart érdeklődést mutatni a bécsi házmester ügye iránt.)

— Miért tettem? Neked mindig igazat szoktam mondani, Ernő öcsém, mer sokkal tisztább ember vagy, semhogy elbirná a hazugságokat. Hát megmondom neked, hogy miért untam meg az életemet: mert már nem dolgoztam. Nem dolgoztam olyan örülten, önfeledkezve, testi-lelki betegségeket felejtve, mint azelőttiben, hogy mindig megkönnyebbültem reggelenként, bármily borzasztó éjszaka után, mikor megint és megint az íróasztalhoz ültem és írtam, írtam, anélkül, hogy megrendeléseim lett volna, mint akár az öregedő Rem brandtnak... Aki bölcs ember volt és festéssel gyógyította magát mindenféle betegsége ellen. — Hát én elfelejtkeztem erről az egyetlen medicináról, amelyet nekünk, írónak adott a kegyelmes végzet, hogy még a legnagyobb testi fájdalmakat is leküzdjük irasköz-

ben, — a mulandó lelkinyavalyákról nem is beszélve, amelyeket rendszerint igen könnyű szerrel „kírhatunk magunkból”. A kutya is megtalálja a magának való füvet, ha betegség kínozza. Mi, írók, ne tudhatnánk, hogyan kell magunkat gyógyítani? Én pedig eldobtam magamtól az egyetlen mentőkészülékét: nem írtam, mert komolyan meg akartam halni.

— Miért? — ismételte az ágy mellett üldögélő öccs.

— „Az írás, ha jó, legtöbbet ér kin” — folytatta Bródy — de többet ér minden narkó-

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Három centime-on stabilizálják a lejt.

Négyszázmillió fontos kölcsönt vez fel a kormány.

(Az Aradi Közlöny bucuresti tudósítójának távirata.) Bratianu Vintila miniszterelnök ma délelőtt fogadta Burileanu bankkormányzót, akivel tanácskozást folytatott a kamatlábak leszállítása, továbbá a piac hiteligényének kellő kielégítése ügyében.

A Lupta szerint komoly pénzügyi körök állandóan beszélnek a kormánynak az angol piacon egy nagy kölcsön felvétele végett meg-

tikumnál, még a legnagyobbnál, a szerelménél is. Meg lehet bolondulni, sirtól fel lehet kelni, halálból lehet visszatérni egy jó témáért, amit kifog az író magának. Nekem már nem volt témám és ezért azt hittem, hogy a legkoldusabb, legrongyosabb, a legszegényebb ember lettem. Nem akartam rongyokban mutatkozni a világ előtt, mert szegyeltem magam... Most is nagyon szegyenlem magam, hogy még csak az öngyilkosságom sem sikerült. Szegyent hoztam a családra, amelyből annyi derék, jó ember termett. Képelem, hogy az öcsém, a fiaim mennyire szegyelik magukat ott Pesten, a cselekedetem miatt. Berci bácsi a Royalban, Hanna Szotmárban, Ilonka Aradon... Mivé lettem, hogy még a szívemet sem tudtam eltalálni!

indított tárgyalásairól. Kormánykörök optimisták és azt állítják, hogy a tárgyalások már előrehaladtak és rövidesen a kormány egy megbízottja a szükséges felhatalmazás birtokában Londonba utazik a kölcsönszerződés aláírására. Az angol kölcsön összege négyszáz millió font sterling lenne, amelyet teljes egészében a lej stabilizálására fordítanának. A stabilizálás 3 centime-on történne meg.

Zürichben 8.20, Párisban 15.75 a lej.

Helyi valutaárak. (December hó 16.)
Kifutások: Berlin 38.86, Newyork 162.25, London 793, Páris 6.40, Milánó 8.83, Prága 4.82, Budapest 28.45, Zágráb 2.86.50, Bécs 22.92, Zürich 31.35. — Áru: Márka 38.50, dollár 161.50, angol font 790, francia frank 6.40, olasz lira 8.80, cseh korona 4.80, pengő 28.45, dinár 2.83, osztrák schilling 23, svájci frank 31.30. — Pénz: Márka 38, dollár 160.50, angol font 780, francia frank 6.35, olasz lira 8.75, cseh korona 4.75, pengő 28.25, dinár 2.75, osztrák schilling 22.80, svájci frank 31. — Irányzat: Szilárd.

Zürichi tőzsdenyitás. (December hó 16.)
Berlin 123.69, Amsterdam 209.37.80, Newyork 517.81, London 2528.75, Páris 20.38.50, Milánó 28.10, Prága 15.35, Budapest 90.60, Belgrád 9.11.75, Bucuresti 3.20, Varsó 58.10, Bécs 73.05.

Zürichi tőzsdezárlat. (December hó 16.)
Berlin 123.72.50, Amsterdam 209.40, Newyork 517.85, London 2528.25, Páris 20.38.75, Milánó 28.10, Prága 15.34.50, Budapest 90.57.50, Belgrád 9.12, Bucuresti 3.20, Varsó 58.07.50, Bécs 73.07.50.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (December 16.)
Devizák: Páris 6.36, Berlin 38.50, London 789.50, Newyork 161.40, Milánó 8.79, Zürich 31.20, Bécs 22.80, Prága 4.79, Budapest 28.30. — Valuták: Napoleon 650, márka 38.50, leva 1.19, török lira 0.83.50, angol font 787, francia frank 6.48, svájci frank 31.25, olasz lira 8.90, drachma 2.15, dinár 2.86, dollár 161.25, lengyel zloty 18.40, osztrák schilling 22.95, pengő 28.50, svájci frank 4.76.

— Karácsonyi drágaság a piacon. A mai hetipiacot a karácsonyi ünnepek előtt rendszeresen beálló drágaság jellemezte. Nemcsak a tojás és élelmiszerárak, hanem a gabona- és állatvásár árai is ugrásszerűen emelkedtek, azonban ez az emelkedés nem lesz tartós és az ünnepek végeztével az árak ismét visszasüllyednek a régi nivóra. A mai árak a következők voltak: Élelmiszerpiac: burgonya 4—7 lej, hagyma 8 lej, tehénturó 18 lej, juhturó 48 lej, vaj 120—170 lej, alma 10 lej, körte 14 lej.

szőlő 35 lej kilogrammonként, tojás 3.80—4 lej darabja, bab 10 lej, tej 8 lej, tejfel 45 lej literje, zöldség 5 lej csomója, fejes káposzta 8 lej fejenként. A baromfiárak: sovány liba 150—170 lej, sovány kacsa 120—160 lej, tyúk 80—120 lej, csirke 60—80 lej párja, kövér liba 180—260 lej, kövér kacsa 100—150 lej darabja. Gabonapiac: buza 780 lej, kukorica 540 lej, árpa 600 lej, zab 580—600 lej métermázsánként. Állatvásár: marha 14—18 lej, borjú 29—33 lej, sertés 27—35 lej kilogrammonként élő-sulyban.

— A házadó-kivető bizottságok szombati programja. A helyszínen működő ház- és földadó kivetési bizottságok szombaton a következő uccákban jelennek meg: I. számú bizottság (elnök Halász Ferenc), gáji községházán. E bizottság csak a földadót veti ki, de eszközli a város körüli majorok felülépítményeinek házadó kivetését is. II. számú bizottság (elnök Georgeon N.), Tribunal Torches-ucca. III. számú bizottság (elnök Doctor Vazul), Scaldi-ucca. IV. számú bizottság (elnök Pollacsek József) Andrei Barsan-, Timoteu Cipariu- és Soimulul-uccák. V. számú bizottság (elnök Marcovici Pál), Radnai-ut. VI. számú bizottság (elnök Neagota Gyula), Dna Balasa-ucca. VII. számú bizottság (elnök Jonescu Virgil), Nicu Stajerel-, Minervei-, Gojdu-, Nicu Filipescu- és Veliciu-uccák.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

NYILTTÉK.

E rovat alatt közöltékér nem vállalunk felelősséget.

A n. é. közönség szives tudomására adom, hogy a Piata Catedrala (Tőkölj-tér) 1. sz. házban ékszerkészítő szakműhelyt

nyitottam. Előrendű műhelyekben szerzett több évi gyakorlatom folytán abban a helyreben vagyok, hogy minden a szakba vagy dolgot készítését, átállítását, javítását olcsó árral vállalom. Veszek aranya és ezüstöt. Szives partfogant kér: Hubery Alfonz.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felelhetetlen jó feleségem elhunyt alkalmából meleg részvétükkel kerestek fel, ezuton is halás köszönetemet nyilvánítom.

Kádas Kálmán.

SZENZACIÓS RIPORTOK, érdekes cik-
kek és aktuális közlemények tartkítják az
ARADI KÖZLÖNY nagy karácsonyi számát.

Karácsonyra

Dessert szaloncukorkát, csokoládé fantasio figurákat: Naponta frissen készült tejszokoládét, Csokoládé—Desszerteket. Ajándéknak legcélszerűbb csomagolású dobozos Dessert—Csokoládét a lehető legelőnyösebben szerezhethet be:

Gábor Miklósnál

Arad, Salacz-uca és Andrassy-tér sarok.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézősködékre válaszolunk. Ajánlatok, feligés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

HAJHULLÁS és hajkorpa ellen a legjobbszer az **EGGER-PETROL.** — Kapható minden drogueriában és minden gyógyszerárban.

ALKALMAZÁS.

KERESEK fiatal, zsidóvallású Vegyeskereskedő segédet, román nyelvtudással azonnali belépésre. Ajánlatok Marmorstein, Sávársin. 6773

KIFUTÓFIUT, 16 családból, 15-16 éves keres Fehér Kereszt szálloda Aradon. 6788

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ÜZLETÁLLVÁNYT 6-10 méter, férfi szoba berendezést, egy hencsért és egy résznyat megvételre keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6702

HINTASZÉK, női és férfi bundák, szőrmék, férfi öltönyök, antik butorok, antik órák, 12 személyes alpaca evőeszköz, daraván, zsolnai korsók, márkás porcellánok, szőnyegek, kőgép, sodronyágyak, tükrök, szekrények, asztalok, székek, festmények, álló villanylámpa, asztali petróleumlámpák, dísztárgyak, kézimunkák, diványpárnák, üvegszervizek, fotólok, íróasztalok, háló, ebédlő, szalon berendezések, gyermekjátékok, meséskönyvek, szalon terítő, stb. eladók. Salgóné bizományüzlet, Str. Horia (Széchenyi-uca) 1. 1000

JÓKARBAN levő, négy nagy ülésű Körber kocsi jutányos áron, azonnal eladó és átvehető. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6768

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

ANTIK és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyeget, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket, stb. bizományba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Strada Horia (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

Ha venni, eladni akar, hirdetést adjon fel hamar! Rendkívül olcsó az ára — **negyvennyolc lejt tesz kockára**

ÜZLETEK.

KERESÜNK belvárosban azonnala számára nagy raktárhelyiséget. Schenker & Co. S. A. R. 6762

S. Winkler Teréz női fodrász-terme Arad, Str. Marie Chendi No. 11 (Kölesy-uca)

Vizondolálás ... 30.— L. } Minden 20 lejt után adok egy
Vasondolálás ... 20.— " } „Amitié”-bélyegget
Hajvágás ... 20.— " }
Maniőr ... 20.— " }
Hajmosás ... 20.— " }
|| Olcsó bérlérendszer ||

Hajfestést minden színben vállalok Henna v. Arabia festékekkel.

Butorok részletre

kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban.
GARAI, Arad, Piata Avram Jancu (Szabadság-tér) 10. szám Cimre ügyelni!

Allandó képművelés

Ujvári, Nagy Vilmos, Boemme Ritta, Berkes, Ring, Kézdi Kovács, Zombory, Molnár Z. János, Czencz, Krupka stb. neves festők műveiből. Olcsó árak. Kedvező fizetési feltételek. **Freiman József**, Arad, Str. Bratlanu 9. 1060

Prima, egyéves cserhasáb tűzifa

vagontételekben, 50 dtl. egyéves mangolica-sáldó és 7 tonnyiszkan eladó 6766
Dr. Konopi Kálmán gazdaságban, Odvoston u. p. Conop, Aradnyé

I. emeleti helyiség, mely áll két nagy uccai és egy udvari szobából

irodának, szalonnak, orvosi rendelőnek, fizletnek, műhelynek rendkívül alkalmas,

kiadó.

Cim az „Aradi Közlöny” kiadójában.

Csutrák osztálysorsjáték

100.000 sorsjegy!
50.000 nyeremény!

Minden második sorsjegy nyer.

18,750.000 lei

a főnyeremény szerencsés esetben. — Továbbá:

12,000.000 Lei
6,000.000
2,500.000
1,800.000
1,500.000

stb. stb. stb. Össznyereményérték:

250,000.000 =
1/4 milliárd Lei.

Minden nyereményt azonnal minden levonás nélkül kifizetünk.

Sorsjegyárak:

Egész Fél Negyed
800 Lei, 400 Lei, 200 Lei

A december 28-30-án tartandó I. osztályu húzáshoz kérjük megrendeléselt azonnal

A. GAEDICKE & Co.

WIEN I., Franz Josefskai 47. (Kaipalast.) 6694

Friss,
élénk,
ötletes,
és tartalmas

az
ARADI KÖZLÖNY

Mindenkinek ajánlatos!!

a széhszlovák állami osztálysorsjátékban résztvenni.

57 millió össznyeremények, **2 millió** főnyeremény.

Rendelések a világhírű főelárusító cégnél:

WALD BANKHÁZ, KOŠICE.

1/4 cK. 20.—, 1/2 cK. 40.—, 1/1 cK. 80.—. (portó 2 cK.)

Dupla sorsjegy (2 egész sorsjegy egyenlő számu) cK. 160.—,

diskrét szétküldés, felirat nélküli zárt borítékban,

Befizetés a sorsjegy és a hivatalos játéktér vétele után. 6697

Külföldi (nemzetközi) postautalványon vagy ajánlott levélben.

I. oszt. húzása 1928. január hó 18.

Előnyös ház és üzletvétel!

Gépekkel felszerelt műhely, a házamban külön műhely helyiség, 2 szoba, konyha, mellékhelyiségekkel, **vétel esetén azonnal elfoglalható** 6767

Értekezhetni Arad, Strada Cituz (Illés-uca) 118. sz. a.

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcim: „HUNGARIOTEL”.

„Csokoládé Király” karácsonyi kiállítása megkezdődött. „TOSCA” fióküzletében

Leggazdagabb választék cukorka és csokoládé különlegességekben. Szaloncukorka különlegességek állandóan friss és legjobb minőségben kaphatók. Saját gyár. Legolcsóbb árak! Bulev. Regele Ferdinand No. 31. (Boros Béni-tér), szintén gyári árak. 6397